

Ferran Jofre

(violinista)

Bordils, una població oficialment de la comarca del Gironès, ha estat anomenada «El jardí de l'arbre blanc». Com tantes d'altres poblacions del nostre país, Bordils té una llarga tradició musical. «Els Grau» de Bordils fou una Cobla-Orquestra molt popular. Aquesta tradició musical ha donat notables professionals. El senyor Ferran Jofre i Solés és un dels productes més acabats d'aquesta tradició. Es, sobretot, un virtuós del violí. Va néixer a Bordils el 22 d'abril de 1919. Després d'una llarga trajectòria humana i musical retornà al seu Bordils natal. Solter, viu al carrer de Medinyà, arropat per la seva família, enfront de la gran casa pairal que és la casa Prim de la qual procedia el pintor Prim. Des del petit despatx del senyor Jofre, tan pulcre i tan ordenat, amb tres violins que ambienten l'estança, es pot contemplar un magnolier gegantí del jardí de can Prim. És un exemplar únic, magnífic. En el despatx del senyor Jofre, una tarda grisa de sant Esteve, hem tingut una conversa llarga de dues hores, que no va decaure un moment.

— **El primer contacte amb la música, senyor Ferran, el va tenir a casa seva?**

Sí, en efecte. El meu germà Esteve, sis anys més gran que jo, estudiava «El Solfeo de los solfeos». Com per una mena d'osmosi, el famós mètode anava entrant dintre meu. Aquest germà meu va tocar amb «Els Peps» de Figueres. Morí molt jove, als 38 anys, d'una tuberculosi galopant. El seu principal instrument era la tenora que, per cert, tocava molt bé. Dominava també el clarinet, el piano i una mica menys el violí.

— **Però ell no fou el seu mestre**

— Si exceptuem els rudiments del violí, el meu primer i únic mestre fou el senyor Sans, de Figueres, alumne del Conservatori de París. Tècnicament era perfecte, però potser li mancava una mica el sentit del frasseig musical. Foren tres anys d'anar amb tren de Bordils a Figueres, de Figueres a Bordils. Però en aquest període d'estudis musicals, els diumenges, a Bordils, fèiem ball amb violí, piano, bateria i trompeta. Jo tenia 12 anys.

— **I què cobraven?**

Tres duros per ballada, avui una quantitat irrisòria, però en aquell temps era un bon censal. En certes festes, venien de Barcelona senyoretes de «varietés». Amb el mestre Ci-

vil al piano i jo amb el violí fèiem les delícies de la festa.

— **Quants anys tenia quan es va professionalitzar?**

Quinze. I fou amb l'orquestra Mendoza, de Figueres, que va tenir un gran èxit. Em sembla recordar que el seu fundador era un tal senyor Lunati. Estava formada per set músics. Jo hi tocava la trompeta, el violí, el saxo i l'acordió.

— **El nom de l'orquestra sembla una mica exòtic...**

Sí, penso que estava relacionat amb el nom de la coneguda ciutat argentina Mendoza. De fet, interpretàvem molta música argentina: tangos i ranxeres. Però no els ho podria assegurar.

— **I el juliol del 36, on es troba el senyor Ferran?**

Exactament a Béziers amb la Mendoza. Hi anàrem per amenitzar la festa de la República, el 14 de juliol, festa que es perllongà el 15, 16, 17 i 18.

— **Quina sorpresa el 19 en arribar a Figueres, de la gira!**

En arribar a Figueres, ens trobàrem amb la Rambla plena de metral·ladores. Impressionant! De pressa i corrents vaig enfil·lar el meu carrer de Sant Pau on vivia aleshores. És una

música, la de les metralladores, que no m'ha agradat mai... Ei, si se'n pot dir música.

— **Havia començat, doncs, la guerra. Com la passà el senyor Jofre?**

Durant aquells tres anys inabables de guerra, vaig formar part d'una Agrupació musical subvencionada per la Generalitat de Catalunya, al servei de la República. Actuàrem molt a França.

— **Estem a l'any 39.**

Per a mi començà un període llarg i difícil. Em vaig presentar a les autoritats, que m'enviaren a un camp

de concentració que hi havia a Figueres de nom «La Carbonera». Pocs dies després, era transportat al camp de concentració més gran d'Espanya, el de Miranda de Ebro, on hi havia de quinze a vint mil persones. Després, vaig passar a l'Àfrica on vaig tenir el tifus, el primer atac de reumatisme....

— **(El senyor Jofre ens fa una relació detallada de la seva llarga estada al Marroc, d'un gran interès humà. Com per escriure un llibre de memòries). En aquestes circumstàncies, la música fou la seva salvació?**

Fou a Ceuta on canvià la meua vida, i després Tetuán. Vaig fer oposicions al Conservatori de Tetuán, que les vaig guanyar. La vida em tornà a somriure...

— **Ara estem a l'any 46. Vostè surt llicenciat de Tetuán.**

I entro per primera vegada a la Caravana, que feia poc havia estat fundada. Anys d'èxit per a la Cobla-Orquestra. Jo tocava la trompeta, però el seu primer violí, l'amic Parés, no va parar fins que em va veure ocupar el seu lloc. Fórem uns grans amics. Fou un any de bon treball amb músics com l'esmentat Parés, Viladesau, Vilà, Joan Rovira, etc.. Hi vaig estar un any.

— **I l'any següent?**

Amb la Selvatana. De primer violí. Però el reumatisme m'impedí aca-

bar l'any. El reumatisme ha estat el fat de la meva vida. Un cop recuperat, després de passar pel Casino Menestral de Figueres, torno a la Caravana de director. Un altre atac de reumatisme. Els meus cosins de Caldes, els pares de l'actual professor del Conservatori de Girona i propietari de la Casa Eiximenis, el senyor Garcia, van insistir perquè anés a prendre les aigües. He passat a Caldes 30 anys de la meva vida, quan pensava passar-hi vuit dies. Un cop millorat del reumatisme, el difunt Lluís Ferrer, fundador i director de la Maravella, em vingué a cercar per formar part de la seva orquestra.

— **De violinista, naturalment**

Amb la Maravella, vaig córrer molt de món. L'Alemanya, sobretot, on hi passàvem un i dos mesos seguits. La Maravella es féu famosa per acompanyar «La Canción del Mediterráneo», un concurs de televisió que la gent gran recorda perfectament.

— **Senyor Ferran, la seva vida humana i musical té un gran interès. Quina música prefereix?**

La clàssica, sense dubtar un moment.

— **L'interessa el jazz?**

Moltíssim. S'entén el jazz autèntic, l'americà. És difícil d'interpretar i, si vostès m'ho permeten, els diré que el vaig dominar perfectament. En canvi, considero que el «pop» i el «rok» són la seva degeneració.

— **El poeta Valverde va fer famosa, en uns moments difícils de la vida d'Espanya, que «no hay estética sin ética». Vostè és un gran músic i una persona d'una ètica molt elevada. Va la darrera pregunta. Què és el que més aprecia d'una persona?**

La bondat, sens dubte.

— La resposta ha sortit ràpida, sense vacil·lar ni una dècima de segon.

**MARTÍ ALABAU
ENRIC AGUSTÍ**

